

Culturele Hoofdstad 2001. De activiteiten vinden plaats in de periode april tot en met juli 2001 in Rotterdam. *FACE to FACE* bestaat naast het theaterspel *Zonder uitnodiging... een reis als geen andere* uit het Festival *Onbegrensde Ontmoeting* en een internationaal symposium over het 50-jarig bestaan van het VN-Vluchtelingenverdrag.

Meer informatie is te verkrijgen op het volgende adres: Mauritsweg 4, 3012 JR Rotterdam, Postbus 1320, 3000 BH Rotterdam, tel. 010: 402 20 01, fax 010: 402 20 20, www.rotterdam01.nl, info@rotterdam01.nl

Implementatie Taalgericht Vakonderwijs

Op dinsdag 12 juni 2001 wordt in Ede de derde Werkconferentie 'Implementatie Taalgericht Vakonderwijs' gehouden. In het gelijknamige project zoeken vakdocenten uit het hele land naar manieren om hun didactiek beter geschikt te maken voor heterogene, vaak meertalige klassen. Het project is opgezet door een consortium van APS, het Projectbureau van het CED in Rotterdam en CENTO van de Hogeschool van Utrecht in samenwerking met SLO specialisten in leerprocessen.

Tijdens deze Werkconferenties presenteren docenten van de betrokken scholen hun vorderingen en reflecteren ze met andere deelnemers op deze ervaringen. Dit jaar is de Werkconferentie ook toegankelijk voor (een beperkt aantal) deelnemers van andere projecten, scholen en instellingen die aan Taalgericht Vakonderwijs werken.

Deze derde conferentie zal gehouden worden op dinsdag 12 juni 2001 in conferentiehuis 'De Reehorst' te Ede. De kosten voor externe deelnemers zijn: f 250.

Men kan zich aanmelden voor de conferentie bij SLO, Ellie Kristens, telefoon (053) 4840646, e-mail: E.Kristens@slo.nl.

Voorstellen van docenten voor een presentatie van hun les zijn van harte welkom. Graag contact opnemen met SLO, projectcoördinator Theun Meestringa, tel (053) 4840646, e-mail: T.Meestringa@slo.nl.

LEESVOER

Lezen in het vmbo

Vanaf het najaar van 1999 hebben zeer uiteenlopende organisaties – van bibliotheken en scholen tot centra voor kunsteducatie en filmorganisaties – gewerkt aan het zogenoemde *Bazar* pakket. *Bazar* beoogt het leesplezier onder vmbo-leerlingen te vergroten. Bestaande materialen werden aangepast en waar nodig is nieuw materiaal ontwikkeld. Het resultaat is een pakket met een grote diversiteit aan stimulerende leesactiviteiten voor alle vier leerjaren. De activiteiten variëren van het lezen van boeken, kranten en tijdschriften tot het schrijven van gedichten, het tekenen van strips en het vertellen van verhalen.

In september is op verschillende scholen de proefinvoering begonnen en in het voorjaar van 2001 zal het definitieve pakket beschikbaar komen.

Anouk Endert heeft in het kader van het *Bazar-project* onderzoek naar het mediagebruik onder vmbo-leerlingen. Zij stelde een enquête om zicht te krijgen op het gebruik dat zij maken van boeken, kranten, tijdschriften en internet. Aan dit onderzoek deden 326 kinderen mee.

Een van de conclusies is dat allochtone leerlingen vaker zeggen de krant te lezen dan autochtone en dat dit bij tijdschriften net andersom is. Een andere is dat tijdschriften (*BreakOut!*, *Hitkrant*, *Donald Duck*) iets vaker door meisjes worden gelezen dan door jongens. Voor de andere bevindingen verwijzen we u naar de uitgave.

Endert, Anouk. *Mediagedrag van vmbo-leerlingen; onderzoek naar het gebruik van boeken, kranten, tijdschriften en internet*. Gratis te verkrijgen bij Stichting Lezen, De Waag, Nieuwmarkt 4, 1012 CR Amsterdam, tel: 020 623 05 66, Internet: www.lezen.nl.

Thuis voorlezen

Naar aanleiding van De Nationale Voorleesdag heeft Yolanda Kaufmann in opdracht van de Stichting Lezen een oriënterend onderzoek gedaan naar het voorleesgedrag bij Nederlandse en allochtone kinderen thuis. Het onderzoek is uitgevoerd onder leerlingen uit groep 7 en 8 van vijf Amsterdamse basisscholen. De leerlingen hebben een uitgebreide enquête ingevuld en de gegevens daarvan zijn verwerkt tot een rapport dat op te vragen is bij de Stichting Lezen.

Uit het onderzoek blijkt onder andere dat allochtone leerlingen beduidend minder worden voorgelezen dan hun autochtone leeftijdsgenoten. Ze zijn er te groot voor en kunnen immers al zelf lezen of hun ouders beheersen de Nederlandse taal niet of zijn analfabeet.

Een andere conclusie is dat het vertellen van verhalen geen substituut kan zijn voor het voorlezen. Ook niet binnen allochtone gezinnen waar meer sprake zou zijn van een orale cultuur.

Yolanda Kaufmann, *Voorlezen. Een onderzoek naar het voorleesgedrag thuis bij leerlingen van groep zeven en acht van vijf Amsterdamse basisscholen*. Amsterdam, Stichting Lezen, 2000. ISBN 90-75870-18-3, 43 blz. f 20.

Wereldboeken op een rijtje

Wereldboeken? Ooit maakte Marco van Basten een goal die de hele wereld over ging. Maar een wereldboek? De auteur van het boek *Vijftig wereldboeken* bedoelt er boeken mee die de kleurrijke samenleving waarin kinderen in Nederland opgroeien weerspiegelen.

Vijftig wereldboeken is een boek bestemd voor iedereen die met peuters en kleuters te maken heeft en dat zijn er nog al wat, als je de achterpagina leest. Leidinggevend in de kinderopvang, functionarissen van regionale steunfuncties kinderopvang, jeugdbibliothecarissen, etcetera. Het lijkt een boek dat vooral geschikt is voor mensen die direct met de opvang en het onderwijs aan jonge kinderen te maken hebben in peuterzalen en kinderdagverblijven en de onderbouw van de

basisschool. De praktijk staat nadrukkelijk centraal.

Na een inleiding over migratie in Nederland begint het boek met een korte, wat oppervlakkige theoretische beschrijving van de taalontwikkelingsfasen van de peuter en de kleuter en de taalverwerking in de eerste en tweede taal. Er wordt kort gesproken over de fase van ontluikende geletterdheid en het belang van prentenboeken voorlezen hierbij. Er staat algemene informatie in, op zich goed geformuleerd, maar de lezer kan zich afvragen wat hij/zij hieraan heeft, en vooral, hoe deze informatie bruikbaar is.

De kern van het boek bestaat uit beschrijvingen van vijftig prentenboeken die met elkaar gemeen hebben dat ze intercultureel van aard zijn. De interculturele prentenboeken zijn verdeeld in drie soorten. Er is sprake van:

- kennismaking met andere culturen;
- ontmoeting met andere culturen;
- vanzelfsprekende interculturaliteit.

Bij de beschrijving van de boeken komt deze categorisering niet meer uitdrukkelijk terug, maar er wordt wel een algemene beschrijving gegeven van de interculturele aspecten van het boek.

De prentenboeken zijn geselecteerd aan de hand van verschillende criteria. De belangrijkste zijn:

- de verschillende culturen moeten met respect gepresenteerd worden;
- er mogen geen vooroordelen in voorkomen;
- tekst en illustraties moeten een redelijk niveau hebben;
- het boek moet makkelijk verkrijgbaar zijn.

Vier prentenboeken zijn *Gouwe ouwen* van voor 1990, zoals *Ijsbeer in de tropen* en *Elmer*. De andere boeken zijn van na 1990. Het merendeel bestaat uit prentenboeken van de laatste drie jaar. Een actuele verzameling dus.

Bij elk prentenboek wordt een leeftijdsindicatie aangegeven. Er worden aanwijzingen gegeven voor het aanwijzen en benoemen van de prenten of het voorlezen van de tekst, aangevuld met verschillende voorbeelden van mogelijke vragen die gesteld kunnen worden tijdens het interactief voorlezen. Verder geeft de auteur bij elk boek spelsuggesties en suggesties voor taalactiviteiten. Het accent

ligt vooral op woordenschat, gedichten en suggesties voor liedjes. Bij elk boek staan titels van andere prentenboeken die hetzelfde thema hebben.

Het boek besluit met een bibliografie van de besproken boeken, een adressenlijst van instanties die zich bekommeren om prentenboeken en intercultureel onderwijs. Een register op thema geeft praktijkmensen de mogelijkheid om snel bij de belevingswereld van kinderen aan te sluiten. Voor leidsters van peuterzalen en kinderdagverblijven, voor leraren van de eerste groepen van de basisschool én voor opleiders een heel bruikbaar boek.

Hannie Humme, *Vijftig wereldboeken voor peuters en kleuters*, Amsterdam, Bulaaq, 2000. ISBN 90-5460-059-4, f 39,90.